



2025

LIETUVIŲ
LITERATŪROS
IR TAUTOSAKOS
INSTITUTAS

INSTITUTE OF
LITHUANIAN
LITERATURE
AND FOLKLORE

Redakcinė kolegija / Editorial Board:

Dr. GINTARĖ BERNOTIENĖ (vyriausioji redaktorė / editor-in-chief)	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Dr. MANFREDAS ŽVIRGŽDAS (atsakingasis redaktorius / managing editor)	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. PIETRO U. DINI	Pizos universitetas (Italija) / University of Pisa (Italy)
Prof. dr. EVGENY DOBRENKO	Ca' Foscari universitetas, Venecija (Italija) / Ca' Foscari University of Venice (Italy)
Prof. dr. habil. BENEDIKTS KALNAČS	Latvijos universitetas, Literatūros, folkloro ir meno institutas (Latvija) / Institute of Literature, Folklore and Art, University of Latvia (Latvia)
Dr. MAŁGORZATA KASNER	Lenkijos mokslų akademijos Slavistikos institutas (Lenkija) / Institute of Slavic Studies, Polish Academy of Sciences (Poland)
Prof. Ph. D. VIOLETA KELERTIENĖ	Vašingtono universitetas, Sietlas (JAV) / University of Washington, Seattle (USA)
Prof. Ph. D. NERINGA KLUMBYTĖ	Majamio universitetas, Oksfordas, Ohajo valstija (JAV) / Miami University, Oxford, Ohio (USA)
Prof. dr. DALIA KUIZINIENĖ	Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University
Dr. LAURA LAURUŠAITĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. AUŠRA MARTIŠIŪTĖ-LINARTIENĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Dr. JĀNIS OGA	Latvijos universitetas, Literatūros, folkloro ir meno institutas (Latvija) / Institute of Literature, Folklore and Art of the University of Latvia (Latvia)
Prof. dr. DALIA SATKAUSKYTĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. habil. GIEDRIUS SUBAČIUS	Ilinojaus universitetas, Čikaga (JAV) / University of Illinois at Chicago (USA)
Dr. habil. INESA SZULSKA	Varšuvos universitetas (Lenkija) / University of Warsaw (Poland)
Assoc. Prof. dr. habil. VAIDAS ŠEFERIS	Masaryko universitetas, Brno (Čekija) / Masaryk University in Brno (Czech Republic)
Doc. dr. DAINIUS VAITIEKŪNAS	Vilniaus universitetas / Vilnius University
Prof. dr. GITANA VANAGAITĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Doc. dr. ODETA ŽUKAUSKIENĖ	Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Lithuanian Culture Research Institute

Žurnalo COLLOQUIA Nr. 55 finansuojamas Lietuvos mokslo tarybos pagal Valstybinę lituanistikos prioriteto įgyvendinimo 2025–2030 metais programą, projektas „Mokslo žurnalo ‚Colloquia‘ parengimas ir leidyba“.

ISSN 1822-3737, eISSN 2783-6819 | COLLOQUIA

Recenzuojamas literatūros studijų žurnalas, leidžiamas du kartus per metus nuo 1999 m. Žurnalas įtrauktas į SCOPUS duomenų bazę nuo 2018 m. | Peer-reviewed biannual journal of literary studies published since 1999. The journal is included in SCOPUS since 2018.

Turinys

Pratarmė	9
--------------------	---

STRAIPSNIAI

AUŠRA JURGUTIENĖ

Lyginamieji literatūros tyrimai Violetos Kelertienės kritikoje.	15
---	----

MANFREDAS ŽVIRGŽDAS

„Bet kas nors turi rėkti“: Henriko Nagio poleminė pozicija žurnale <i>Literatūros lankai</i>	31
---	----

NIDA GAIDUSKIENĖ

Paskutinė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrybos mecenatė: nauji potėpiai Bronisławos Wolman portretui	47
--	----

ANNA AUZANE

Šarlatanizmas XX a. 8-o dešimtmečio latvių literatūroje	71
---	----

MARKAS AURELIJUS PIESINAS

Berankis ir Vargalys – postkolonijiniai antiherojai? Ričardo Gavelio apsakymo „Berankis“ ir romano <i>Vilniaus pokeris</i> lyginamoji analizė	85
--	----

JÜRATĖ JASAITYTĖ

Vokiečių kultūros intertekstai Jurgio Kunčino poezijoje	103
---	-----

DISKUSIJA

SOLVEIGA DAUGIRDAITĖ, VIRGINIJA JURĖNIENĖ, AGNĖ CESIULĖ

Ką mums kalbėjo Petronėlė Orintaitė.	121
--	-----

INTERVIU

- „Blanki aušros šviesa“: suomių tyrėjus TUOMĄ TEPORĄ
ir SINIKKĄ SELIN kalbina VIKTORIJA JONKUTĖ 137

RECENZIJOS

RITA TŪTLYTĖ

Nardymas giliai, arba plaukimas laisvuoju stiliumi

(Virsmo link. Vėlyvojo sovietmečio literatūros socialumas ir estetinė raiška,

sudarė Rimantas Kmita) 153

ŽYDRONĖ KOLEVINSKIENĖ

Ką atveria šimtmetis mokyklinis lietuvių literatūros kanonas?

*(Viktorija Šeina, Aistė Kučinskienė, Mokyklinis lietuvių literatūros kanonas:**šimtmečio raidos rekonstrukcija)* 161

ERIKA VALČIUKIENĖ

Apie verstinę literatūrą ir jos ideologines deformacijas

(Vertimas ir cenzūra sovietinės ideologijos sąlygomis: Lietuva, 1940–1990,

sudarė Nijolė Maskuliūnienė, Ingrida Tatolytė) 174

ATMINTINĖ AUTORIAMS 183

Contents

Foreword	12
--------------------	----

ARTICLES

AUŠRA JURGUTIENĖ

Comparative Studies in Violeta Kełertas's Literary Criticism	15
--	----

MANFREDAS ŽVIRGŽDAS

“But Someone Has to Shout”: Henrikas Nagys's Polemical Position in <i>Literatūros Lankai</i>	31
---	----

NIDA GAIDAUŠKIENĖ

The Last Patron of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis's works: New Touches to the Portrait of Bronisława Wolman	47
---	----

ANNA AUZĀNE

Charlatanism in Latvian Literature of the 1970s	71
---	----

MARKAS AURELIJUS PIESINAS

Berankis and Vargalys – Postcolonial Antiheroes? A Comparative Analysis of “Handless” and <i>Vilnius Poker</i> by Ričardas Gavelis	85
---	----

JŪRATĖ JASAITYTĖ

The Intertexts of German Culture in Jurgis Kunčinas's Poetry	103
--	-----

DISCUSSION

SOLVEIGA DAUGIRDAITĖ, VIRGINIJA JURĖNIENĖ, AGNĖ CESIULĖ

What Petronėlė Orintaitė Spoke to Us	121
--	-----

INTERVIEW

- “A Dim Light of Dawn”: VIKTORIJA JONKUTĖ interviews
 Finnish researchers TUOMAS TEPORA and SINIKKA SELIN 137

REVIEWS

RITA TŪTLYTĖ

- Deep Diving or Swimming Freestyle (*Towards the Turning Point: Social and Aesthetic Dynamics in Late Soviet Literature*, edited by Rimantas Kmita) 153

ŽYDRONĖ KOLEVINSKIENĖ

- What Does the Centennial School Canon of Lithuanian Literature Reveal?
 (Viktorija Šeina, Aistė Kučinskienė, *The School Canon of Lithuanian Literature: A Reconstruction of a Century of Evolution*). 161

ERIKA VALČIUKIENĖ

- On Literary Translations and Their Ideological Deformations
 (*Translation and Censorship under Soviet Ideology: Lithuania, 1940–1990*,
 edited by Nijolė Maskuliūnienė, Ingrida Tatolytė) 174

- SUBMISSION GUIDELINES. 187